

Abraham Rutger Rutgers is geboren op 6 september 1883 te Den Haag. Hij was de zoon van Abraham Rutger Rutgers en Trijntje van der Vlugt.

Op 14 februari 1910 trouwde Abraham in Leiden met Josephina Louise Veenhuijzen. Ze krijgen drie kinderen.

Abraham was Hervormd predikant. Hij deed zijn studie theologie aan de Rijksuniversiteit Leiden (1903) en Groningen (1906). Abraham werkte als hulppredikant te Düsseldorf (1908-1909), als predikant in Tubbergen (1910-1914) en Lochem (1914-1919). Later werkte hij als predikant in Usselo (1921-1932) en Rotterdam. Hij had een strijdbaar karakter. Zijn optreden tegen het onrecht dat sommige Nederlandse arbeiders in Duitsland trof, had tot gevolg, dat hij in 1909 Duitsland werd uitgezet. Abraham was van jongs af aan een overtuigd antimilitarist maar kwam na een bezoek aan Spanje, in 1938, op zijn antimilitaristische overtuiging terug. In 1933 protesteerde hij - met andere theologen - tegen de Jodenvervolging in Duitsland.

Na de inval van de Duitsers in mei 1940 hekelde hij vanaf de kansel fel en onbevreesd alle onrecht van de bezetters. Hij voelde zich geroepen, daar en in zijn catechisatie, om zonder enige restrictie te spreken en deed dat ook. Duitsland noemde hij een zuiver imperialistische mogendheid, Seyss-Inquart een landverrader. Op zondag 1 september 1940, de dag na Koninginnedag, hield hij een formele Oranjedienst, waarbij de gehele gemeente onder zijn leiding met open deuren uit volle borst het Wilhelmus zong.

Na verschillende keren door de Sicherheitsdienst ter verantwoording te zijn geroepen, werd hij, na zijn preek van zondag 1 juni 1941 (1e Pinksterdag), op 11 juni 1941 gearresteerd. Hij werd na verhoor in het Oranjehotel in Scheveningen gevangengezet. Abraham heeft het daar heel moeilijk. De eenzaamheid, de onzekerheid, de machteloosheid drijven hem tot vertwijfeling. Pas na bijna drie maanden mocht zijn vrouw hem voor het eerst opzoeken. Hij stond achter traliewerk, als een roofdier in zijn kooi en barstte in tranen uit, toen hij Josephine zag. Hij was zijn medegevangenen tot grote steun. Na vier maanden eenzame opsluiting in Scheveningen ging hij op 28 oktober 1941 naar kamp Amersfoort. Daar preekte hij nog, clandestien, twee zondagen. Na 14 dagen werd Abraham doorgezonden naar het concentratiekamp Dachau, waar hij op vrijdag 28 november 1941 aankwam.

Hij heeft bloedvergiftiging in zijn arm en moet daarom te bed liggen, maar de arm geneest. Hij heeft nog steeds goede hoop op terugkeer *“Tot hiertoe ben ik door Gods genade en hoede doorheen gekomen en ik hoop jullie nog terug te zien en bid vurig dat God mij nog weer naar huis en arbeid terug zal voeren”*.

Volgens berichten is Abraham na zijn laatste brief zwaar mishandeld nadat hij in goed vertrouwen aan een andere gevangene heeft verteld had over zijn ervaringen van corruptie door drie medegevangenen. Deze hebben hem hierop zo mishandeld dat hij met een bebloed gelaat weer moest worden opgenomen in het ziekenverblijf waar hij na enkele

dagen is overleden. Het lichaam van Abraham Rutger Rutgers werd tijdens de oorlog gecremeerd in München. De urn is later bijgezet op het Nederlands ereveld Frankfurt am Main.

Na de oorlog werd op 22 december 1945 in Rotterdam de Abraham Rutgersgroep opgericht. Er werd zowel een groep voor jongens, als onderdeel van de Nederlandse Padvinders (NPV), als een meisjesgroep, als onderdeel van het NPG gestart. Beide groepen zijn in 1948 weer opgeheven.

Meer informatie

[Abraham Rutger Rutgers | Oorlogsgravenstichting](#)

[Abraham Rutger Rutgers | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

100 jaar Scouting in Rotterdam. Jack Eikenoord, 2011

[Abraham Rutgers - Wie Is Wie In Overijssel](#)

[ds. Abraham Rutger Rutgers \(1883 - 1942\) - Genealogy](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.